

Olje- og Energidepartementet

30. juni 2020

Høringsuttalelse om funksjonelt skille for nettforetak – endringer i energiloven

Tekna – Teknisk naturvitenskapelig forening er den største masterforeningen i Norge, og den største fagforeningen i Akademikerne med over 83 000 medlemmer. Våre medlemmer har mastergrad eller mer fra tekniske og naturvitenskapelige fagområder.

Tekna har med interesse fulgt saken om endringer i energilovens § 4-7 om krav om funksjonelt skille mellom nettvirksomheter på den ene siden og kraftproduksjon og -omsetning på den andre. Saken har vært gjennom ulike vedtak i Stortinget inntil regjeringen nå fremmer forslag til unntak for kraftselskaper med mindre enn 10 000 kunder. Mange av våre medlemmer har i kraft av sin kunnskap og kompetanse ledende posisjoner i lokale kraftselskaper som berøres av lovforslaget. Tekna støtter forslaget fra regjeringen om at mindre kraftselskaper skal unntas fra lovkravet om funksjonelt skille.

Vi vil gjerne innledningsvis trekke fram hensynet til den nasjonale beredskapsevnen som et argument for unntak fra krav om funksjonelt skille. Dette hensynet har nok oftest spilt en mindre rolle når målet har vært markedsnøytralitet for nettvirksomheten. De siste årene har sårbarheter i den nasjonale beredskapsevnen kommet i fokus både ved at ulike typer kritisk infrastruktur har blitt digitalisert og kan utsettes for cyberangrep, og ved et endret klima med mer ekstremt vær. Et skarpt skille mellom nettvirksomhet og produksjon av kraft kan på sikt føre til svekket evne til å gjenopprette strømforsyningen etter hendelser som medfører strømprudd i regionale distribusjonsnett. Kravet om funksjonelt skille splitter opp fagmiljøer som i slike situasjoner er nært forbundet og avhengige av hverandre. Oppsplitting og utskilling av nettvirksomheten skaper lengre beslutningsveier og vil kreve nye samordningsorganer som kan tre sammen ved hendelser.

Vi registrerer at Stortingets vedtak fra 2018 om en unntaksgrense på maks 30 000 kunder nå er endret gjennom politiske forhandlinger til maks 10 000 kunder. I Stortingets høring våren 2018 fremmet Tekna felles synspunkter med andre organisasjoner til støtte for unntak om funksjonelt skille. Vi vil gjerne overfor departementet få gjenta disse punktene:

- En av de viktigste målsettingene med reguleringen skulle være å unngå kryss-subsidiering. Dette er imidlertid allerede forbudt i dag. Det er unødvendig å innføre dobbelt lovgivning. Det er ikke synliggjort at kryss-subsidiering er en utfordring blant små og mellomstore kraftselskaper.
- Det er ingen åpenbar grunn til at norsk lovgivning skal være strengere enn den europeiske, som kun har krav om skille for selskaper med mer enn 100.000 kunder. EU har selv vurdert at et slikt krav vil være unødvendig byråkratiserende og dyrt. De økte kostnadene vil legges på kundene i form av økt nett-tariff. Vi mener dermed at et krav om et funksjonelt skille fremstår som lite forbrukervennlig.

- Det funksjonelle skillet innebærer at ledelsen i energikonsernet (minimum daglig leder og styre) ikke kan ha ledende stillinger i nettselskapet. Dette vil forhindre ledelsen i mindre bedrifter fra å bruke ressurser der det er mest formålstjenlig. Resultatet vil dermed kunne være en dårligere utnyttelse av selskapets ressurser.
- Et krav om funksjonelt skille for alle vil sannsynligvis medføre et økende konsolideringspress på lokale kraftselskap, og dermed større sentralisering av eierskapet på både produksjon og distribusjon. Dette vil kunne ha uheldige konsekvenser for den lokale beredskapen, i tillegg til tap av lokale kompetansearbeidsplasser. Vi mener slike prosesser bør skje som følge av valg selskap eller eiere ser på som hensiktsmessig, ikke på bakgrunn av fordyrende krav gjennom regulering.

Med vennlig hilsen

Tekna – Teknisk-naturvitenskapelig forening

Line Henriette Holten
generalsekretær